

“LAOQIDA YAN JIE” KİTABINDAKİ “MEN”, “JIA” EKLERİNİN KULLANIMI DOĞRULTUSUNDA EKİN TANIMI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME¹

Mao Li², Yang Yanping³
Çeviren: Semine İmge AZERTÜRK*

Öz

“Laoqida Yan Jie” kitabı Yuan Hanedanlığının sonu ile Ming Hanedanlığının başlangıcını içine alan ve bu dönemde kuzey bölgelerinde kullanılan Çince'nin, konuşma dilini yansıtan bir kitaptır. Bu kitaptaki “们men” ve “家jia” üzerine yaptığımız araştırma, bu iki ekin o zamanki kullanım yöntemini, yakın çağ Çince tarihindeki gelişimini, dilbilgiselleşme özelliklerini ve araştırmaya konu olan kitabın sınırlılıkları gibi konuları kavramamızı sağlamıştır.

Anahtar Sözcükler: Laoqida, Ekler, “men”, “jia”

ON THE IDENTIFICATION OF AFFIXES FROM THE USE OF “MEN” AND “JIA” IN PROVERBIAL EXPLANATION OF LAOQIDA

Abstract

Proverbial Explanation of Laoqida represents the oral Chinese of north China in the period of Yuan and Ming Dynasty. By investigating the use of “men” and “jia”, we can get to know the usage of these two affixes at that time and their evolution in modern Chinese history, and also explore the identification of affixes, the staggered features of affixes and the limitation of language materials, etc.

Key Words: Laoqida, affixes, “men”, “jia”

¹ Mao Li, Yang Yanping, “Laoqida Yan Jie” Kitabındaki “们men”, “家jia” Eklerinin Kullanımı Doğrultusunda Ekin Tanımı Üzerine Bir Değerlendirme, Hunan Birinci Normal Üniversitesi Dergisi, Ekim 2009, Cilt 9 Sayı 5'te yayımlanan makalenin çevirisidir.

² Yazarların Kısa Özgeçmişi: 毛丽Mao Li (1963-), bayan, Hunan Eyaletinin Yueyang Şehrinden. Hunan Birinci Normal Üniversitesi, Doçent. Yüksek Lisans Pekin Dil Üniversitesi. Başlıca araştırma alanları Çağdaş Çince, Yabancılar Çince Öğretim Yöntemleri.

³ 杨艳平Yang Yanping (1963-), bayan, Hunan Eyaleti Changsha Şehrinden, Hunan Teknik Üniversitesi, Doçent. Başlıca araştırma alanları Dil ve Kültür Öğretimi.

* Öğr. Gör. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Çin Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı. azerturkimge@hotmail.com

1. Giriş

“Laoqida” Çince öğrenen Korelilerin Koryo Hanedanlığı döneminde kullandığı yaklaşık olarak yirmibin im içeren bir ders kitabıdır. “Qida” Moğul dilinde Han ırkını ifade etmektedir. “Laoqida” ise “Çin ve Çince hakkında bilgi sahibi olan yabancı kişi, Çin Uzmanı” anlamına gelmektedir. İlk olarak Yuan Hanedanlığı döneminde yazılıp yayımlanmıştır. Ming ve Qing Hanedanlıkları dönemi boyunca, gereksinimlerden dolayı o dönemlerdeki Çince’ye göre uygun değişiklikler yapılarak, Kore’de birçok kere yeniden basılmıştır. Bu yüzden, farklı basımlardaki “Laoqida” Yuan, Ming, Qing, dönemlerinde Çin’in kuzey bölgelerinde kullanılan Çin Dilinin özelliklerini yansıtmaktadır. Bu çalışmada kullandığımız dil materyali “Laoqida Yan Jie”, 1670 yılında basılmış olup, Yuan Hanedanlığının sonu ve Ming Hanedanlığının başlangıcında kuzey bölgelerinde kullanılan Çince’nin konuşma dilinin özelliklerini içermektedir.

Çince yalınlayan dillerin tipik bir temsilcisi olmasına rağmen, yakın çağa gelindiğinde, bazı sözcüklerin gerçek anlamlarını kaybederek ek biçimbirimleri olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Ek, Çince’de yeri sabit, bazı ilave anlamlar ifade eden, sözcük oluşumunda işlevsel olan bağımlı bir biçimbirimdir. Bir ekin meydana gelişi, sözcüğün gerçek anlamını kaybetmesi süreci olarak da tanımlanabilir. “Laoqida Yan Jie” kitabındaki “们men” ve “家jia”, eşzamanlı betimleme ve artzamanlı analiz yöntemine göre incelenmiştir. Bu çalışmada, Yuan Hanedanlığının sonu ve Ming Hanedanlığının başlangıcında kuzey bölgelerinde kullanılan konuşma dilindeki bu iki ekin kullanım biçimi, yakın çağ Çincesindeki tarihsel gelişimi, değişimi ve ekin tanımı konuları ele alınmıştır.

2. “们men”ın Kullanım Yöntemi

“们men” çoğul eki, yaklaşık olarak Tang Hanedanlığı zamanında kullanılmaya başlanmıştır. Farklı dönemlerde farklı yazımları görülmektedir. Tang Hanedanlığı zamanında, “伟wei, 弭mi”; Song Hanedanlığı zamanında “懋men, 满man, 瞒man, 们men, 们men” imleri kullanılmıştır. Yuan Hanedanlığı zamanında daha çok “每mei”; Ming ve Qing Hanedanlıkları döneminde çoğunlukla “们men” imleri kullanılmıştır. Araştırmamıza konu olan bu kitabın tümünde “们men” imi kullanılmıştır.

“们men” ekinin “Laoqida Yan Jie” kitabındaki kullanım yöntemi üç türdür.

1- Kişi belirten isimlerden sonra gelerek çoğulluk anlatması.

(1) 那厮们待要我什么。O adamlar benden ne ister?

那厮们 : O adamlar

(2) 贼们怎知你有钱没钱。Hırsızlar nereden bilecek senin paranın olup olmadığını?

贼们 : Hırsızlar

(3) 我着孩儿们做将粥来与你吃。Çocuklara lapa yaptırayım ve sana getirsinler.

孩儿们 : Çocuklar

(4) 托着哥哥们福… Ağabeylerim sayesinde...

哥哥们 : Ağabeyler

(5) 与客人们铺席子妥。Misafirler için minderleri serin.

客人们 : Misafirler

(6) 伙伴们起来, 鸡儿叫第三遍了。Arkadaşlar kalkın, horoz üçüncü kez öttü.

伙伴们 : Arkadaşlar

Bu kullanım kitapta 41 kez tekrarlanmıştır. Benzer kullanıma örnek olan diğer sözcükler: 学生们 : öğrenciler, 小厮们 : hizmetçiler, 伙伴们 : arkadaşlar, 小人们 : insanlar, eskiden alt sınıftan olan insanlar için kullanılırdı, 兄弟们 : kardeşler, 亲眷们 : akrabalar, 官人们 : memurlar, resmi görevliler, 朋友们 : dostlar, arkadaşlar vs.

2- Kişi zamirlerinden sonra kullanılarak çoğulluk anlatması.

(7) 他们做下见成的饭与我吃了。Onlar pişirdikleri yemekleri bana yedirdiler.

他们 : Onlar

(8) 我们吃了些, 与他将些去。Biz yedikten sonra ona da biraz veririz.

我们 : Biz

(9) 别人将咱们做什么人看? Başkaları bize nasıl bakacak?

咱们⁴ : Biz

Kişi zamirlerine eklenerek çoğulluk anlamı verir. “们men”ın Çağdaş Çince’deki “你们siz” ikinci çoğul kişi zamiri dışındaki bütün diğer kullanımları bu kitapta da vardır. “们men”ın bu biçimi ise 92 kere kullanılmakta olup, en çok tekrarlanan zamir 81 kere ile “咱们 biz” dir. “他们 onlar” 7 kere, “我们 biz” ise 4 kere kullanılmıştır. Burada “咱们 biz” zamirinin çok kullanılması kuzey bölgelerinde kullanılan Çince’nin özelliği ile ilişkilidir.

3- Hayvan isimlerinden sonra kullanılarak çoğulluk ifade etmesi.

(10) 这头口们多有不吃的。 Bu hayvanlar (bu otları) pek yemez.

头口们 : hayvanlar (at, eşek, inek gibi hayvanlar için kullanılır.)

(11) 这般时马们分外吃得饱。 Böylece atlar fazlasıyla doyar.

马们 : atlar

(12) 我这马们不曾饮水里。 Benim bu atlarım (çok uzun zaman) su içemediler.

(13) 把马们都松了。 Atların hepsini çöz.

“Hayvan ismi+们” biçimi Yuan Hanedanlığında ortaya çıkan yeni bir kullanım yöntemidir ve de çok az kullanılmaktadır. “Laoqida Yan Jie” kitabında toplam 8 kere kullanılmıştır. Fakat sadece “马 at” ve “头口hayvan”dan sonra kullanıldığı tespit edilmiştir. Kitapta “马们 atlar” 6 kere, “头口们 hayvanlar” 2 kere geçmektedir. “羊koyun” gibi diğer hayvan isimlerinden sonra kullanıldığına rastlanılmamıştır. Araştırmacıların bu durumla ilgili çeşitli yorumları vardır: Tai Tian Chen Fu, at sözcüğünün çoğul biçiminin kullanıldığı bir lehçenin varlığının mümkün olduğunu düşünmektedir; Feng Chuntian’e göre, Yuan Hanedanlığının sonu ve Ming Hanedanlığının başlangıcında kuzey lehçesinde kullanılan bir konuşma şeklidir. Sun Xixin ise bu durumun, tarihte Moğalca’dan yapılan çevirilerin etkisiyle ortaya çıkmış olabileceğini düşünmektedir. Şu anda kuzey lehçesinde böyle bir kullanım bulunmamaktadır. Hayvan isimlerine eklenen “们men”ın Çağdaş Çince’deki biçimi sadece kişileştirme sanatı tekniğinde kullanılmaktadır. Bu kullanım biçimi çoğul eki olarak algılanmamalıdır.

⁴ Çağdaş Çince’de de biz (我们, 咱们) anlamındaki bu iki sözcük hâlâ kullanılmaktadır.

Bundan başka, kitapta görülen bir örnekte “我-们biz”⁵ biçimindeki özel kullanımıdır. Uzmanların tahmini bu tür kullanımın Altay dillerinin etkisiyle ortaya çıkmış olabileceğidir. Çalışmamızda sadece bu örneği göstermekle yetindik, onun için ayrı bir başlık oluşturmadık.

(14) 我-们不会体例的人, 亲弟兄也不隔话, 姑舅、两姨更那里问? Bizde böyle bir âdet yoktur, öz kardeşler arasında sözünü sakınmazken, kuzenler arasında böyle bir şey ne mümküm.

3. “家jia”nın Kullanım Yöntemi

“家jia”nın ek olarak kullanımı Çin’in Antik Çağlarına kadar dayanmaktadır. Başta zamir ve isimlerin arkasında kullanılmıştır. Yakın çağ Çincesinde ise rakamlarla birlikte ölçü birimi bildiren sözcüklerin arkasına eklenerek çok heceli ek biçimi ortaya çıkmıştır. “家jia” ekinin “Laoqida Yan Jie” kitabında dört kullanım biçimi vardır. Bunların içinde rakamlarla birlikte ölçü birimi sözcüklerinin arkasına eklenmesi çok özel bir biçimdir.

1- İsimlerin arkasına eklenerek herhangi bir mesleği yapan kişiyi ya da bu mesleği yapan bir grubu ifade etmektedir.

(15) 我是个牙家也, 不向买主也不向卖主, 我则依本分的中间说。Ben aracıyım, ne satıcı ne de alıcıyım, kurallara göre tarafsızım.

(16) 店主人家引着几个铺家来商量人参价钱。Dükkâncı birkaç alıcı ile Ginseng’in fiyatını görüşüyor.

“牙家”, o zamanda ticaret yapan iki taraf arasında aracılık yapan kişi “aracı” anlamına gelmektedir. Kitabın içeriği ticaretle ilgili olduğundan 13 kere kullanılmıştır. “家jia” bu şekildeki kullanım yönteminde, sözcük anlamını tamamen yitirmemiştir. Bazı durumlarda “家庭 aile” anlamını hâlâ içermektedir ve tamamıyla ek olarak sayılmamaktadır. Tam olarak sözcük anlamını kaybetmemiş ekleri, bazı araştırmacılar “ekimsi” ya da “yarı ek” olarak adlandırmaktadırlar.

2- Kişi hitap sözcüklerinin arkasında kullanıldığında sözcük anlamı yoktur. Konuşmanın havasını resmîyetten uzaklaştırarak, samimiyetini ve içtenliğini yansıtır, eklendiği ismin anlamını da pekiştirir.

(17) 主人家饼有了不曾? Dükkâncı, börek hazır mı?

⁵ “我-们”: 我ile们arasına tire çekilerek yazılan özel bir biçim.

(18) 主人家哥, 我几个行路的人, 这早晚不曾吃早饭, 前头又无什店子, 我特地来。 Dükkâncı abi , yolculuk eden bizler hâlâ kahvaltı etmedik, ileride yemek yiyecek dükkân da yok, özellikle senin dükkâna geldik.

“主人家dükkâncı”nın kitapta kullanımı sayı olarak çoktur. Kitabın bütününde, dükkâncı 32 kere kullanılmıştır. Bunun nedeni, kitabın seyahat, konaklama, yiyecek ve içecek gibi konuları içermesindedir. Bu tür kullanımın sık olması, bu ekin o zamanda çok yaygın bir biçimde kullanıldığını göstermektedir.

3- Cümle sonunda kullanılan rakam ve ölçü birimi sözcüklerinin arkasında kullanımında, sözcük anlamı yoktur, konuşmanın ton ve vurgusunu güçlendirerek pekiştirme işlevi görmektedir.

(19) 五钱一斤家, 也没处寻里。 5 mao'a bile yarım kilo alamazsın.

(20) 要多少价钱一个家。 Bir tanesi kaç lira?

(21) 一个人二十斤家。 Bir kişi 10 kilo alsın.

(22) 绢凌子每匹二两家。 İpeğin her biri 2 kuaidir.

(23) 这一等较低些的七钱家。 Bunların ucuzu 7 mao.

Bu kullanım yöntemi yakın çağ Çincesine özgü bir durumdur. “家jia”nın cümle sonunda kullanımı, konuşmanın ton ve vurgusunu güçlendiren bir işlev görmektedir. Araştırmacıların bu kullanım yönteminin özellikleri ile ilgili olarak farklı görüşleri vardır. Feng Chuntian, bu şekilde kullanılan “家jia”nın yardımcı sözcük olduğunu düşünmektedir. Song Hanedanlığında daha çok “价” olarak yazılmaktadır. Sun Xixin'e göre bu biçimde kullanılan “家jia” sonek kapsamının ötesindedir. Kısacası, yakın çağ Çincesinde bu şekilde kullanılan “家jia”, hem sonek hem de cümle sonunda kullanılan bir ek ya da ünlemdir.

4- Kişi zamirlerinin arkasında kullanıldığında tamamıyla sözcük anlamını kaybetmiştir. Sadece çift hece oluşturma işlevi görmektedir.

Kitapta 4 kere “自家kendi” kullanımına rastlanmıştır. “Kendi” sözcüğünü ifade etmek için kullanılmıştır. “家jia”, sözcük anlamını bütünüyle yitirmiştir. Bu kullanım yöntemi günümüzde Çağdaş Çince’de tamamen yok olmuştur.

(24) 伙伴中间, 自家的能处休说, 休自夸, 别人落处休笑。 Arkadaşların yanında kendi becerilerinden bahsetme ve kendini övme, başkalarını da kusurlarından dolayı hor görme.

4. Sonuç

Yukarıda “Laoqida Yan Jie” kitabındaki “佻men” ve “家jia”nın kullanım yöntemlerini inceledik. Bu incelememiz bizi, Yuan Hanedanlığının sonu ve Ming Hanedanlığının başlangıç döneminde bu eklerin kullanım yöntemleri ile yakın çağ Çincesindeki tarihi gelişimi ve değişimi hakkında bilgilendirmiştir. Buna ek olarak aşağıda, ekin tanımı, sözcüklerin anlamlarını yitirerek ekleşmesindeki evresel özellikleri ve araştırma konusu olan kitabın sınırları üzerinde durulacaktır.

1. Ekin tanımı hakkında

Çince morfolojik değişimlerin eksik olduğu bir dil olmasına rağmen ekler, Çince’de sayısı az olan morfolojik belirtilerden biridir. Şu anda Çince’deki eklerde, tam bir ek özeliğini gösteren önek “阿a” ve sonek “佻men” dışındaki diğer eklerin hepsi hem ek hem de kök olmak üzere iki görev üstlenmiş olabilirler. Örneğin, “栗子lizi:kestane” sözcüğündeki “子zi” ektir, sözcük anlamı yoktur; “莲子lianzi:lotus tohumu” sözcüğündeki “子zi” ise köktür, sözcük anlamı vardır, burada meyve anlamındadır. Fakat iki “子zi”nin da yazımı aynıdır. Bu durumda, bir biçimbirimin ek olup olmadığını belirlemek için bir ölçüt gerekmektedir. Ekin standartları hakkında her uzmanın farklı görüşleri vardır. Lü Shuxiang “Çince’nin Dilbilgisi Analiz Sorunları” kitabında eki, sözcük anlamını tamamıyla yitirmiş bağımlı biçimbirim olarak tanımlamıştır. Sadece kökle bileşen değil, sözcük ya da sözcük grubuyla da bileşebilen bir yapıda olduğunu belirtmiştir. Wang Yunlu (2001) ise ekin iki özelliğinden yola çıkarak ekin ölçütünü belirlemiştir. Birincisi bir sözcükten ek atıldığında anlamın değişmemesi, ikincisi ise ek atıldıktan sonra sözcük türünün değişmemesidir. Şu anda ekin belirlenmesi için herkes tarafından kabul edilmiş ortak görüşler şunlardır: (1) Sözcük anlamını yitirmiş olması, (2) Türeten bir yapıya sahip olması, (3) Analojik işlevinin olması, (4) Yerinin sabit olması, (5) Ses tonunun nötur tona değişmesi.

Bu standartlara göre, “Laoqida Yan Jie” kitabında “子, 儿, 佻, 头, 家, 生” olmak üzere 6 tane ek gözlemlenmiştir. Bunların içinden “佻men” ve “家jia”nın kullanım biçimi incelenmiştir. “佻men” bütünüyle yukarıda belirttiğimiz 5 standarda uymaktadır. Bir ek olarak kabul edilebilir. O zamanki “hayvan isimleri+佻” kullanımına sonradan tekrar rastlanılmamasının dışında, “kişi belirten isimler+佻”, “kişi zamirleri+佻” şeklindeki kullanım yöntemi o zamanlardan günümüze kadar kullanılmaktadır. Fakat “家jia”nın durumu oldukça karmaşıktır. Bu yüzden saptama yaparken çok dikkatlice düşünüp analiz yapmamız gerekmektedir. “家jia” ekinin 4 kullanım yöntemi içinde tartışmasız olan “kişiye hitap sözcükleri+家” ve “kişi zamirleri+家” kullanım yöntemleridir. Örneğin “主人家: dükkâncı”, “自家: kendi”. (19.) ve (23.) cümleler arasındaki “cümle

sonunda rakam ve ölçü birimi sözcüğü+家” biçiminde, sözcük anlamını yitirmiş olmasına rağmen, özellik bakımından ek midir yoksa cümle sonunda kullanılan yardımcı sözcük mü olduğu hâlâ tartışmalıdır. Ayrıca “牙家: aracı” “辅家: alıcı” örneklerindeki “isim+家” kullanımına yukarıda belirttiğimiz 5 standart açısından baktığımızda, “家jia” isimden sonra kullanıldığında herhangi bir mesleği yapan kişiyi ya da bu mesleği yapan bir grubu göstermektedir. Bu örneklerde “家jia”nın analogik işlevinin, yerinin sabitliği, türeten yapıda olması ve anlamını kaybederek ekleşmesi özellikleri bulunmaktadır. Bir ek olarak sayılabilir. Fakat tamamıyla sözcük anlamını yitirmediği durumlar da vardır. Eğer Wang Yunlu’nun önerdiği şartlar açısından incelersek, “牙家aracı” ve “辅家alıcı” sözcüklerindeki “家jia”lar atıldıktan sonra anlamlar değişmektedir, Bu yüzdendir ki, buradaki “家jia” bütünüyle anlam kaybı sürecini tamamlamadığından tam bir ek sayılmamaktadır. Bazı araştırmacıların adlandırdığı gibi “ekimsi” ya da “yarı ek”tir. “家jia”nın 4 kullanım yöntemi içinde “cümle sonunda rakam ve ölçü birimi sözcüğü+家” ile “kişi zamirleri+家” kullanım biçimleri Çağdaş Çince’de artık bulunmamaktadır. “kişiye hitap sözcükleri+家” kullanım biçimi devam ettirilse de, bu kullanım çok azdır. “女人家: bayan, kadın”, “老人家: yaşlı, yaşlılar için kullanılan kibar söylenim şekli”, “小孩子家: çocuk, küçümseme içeren söylenim şekli” örneklerinde olduğu gibi. Ancak tamamen sözcük anlamını yitirmemiş olan “isim+家” kullanım yöntemi Çağdaş Çince’de hâlâ korunmaktadır. Aynı zamanda çok güçlü sözcük yapma özelliğine sahiptir. Örneğin “作家:yazar”, “画家:ressam”, “科学家: bilimci, bilim adamı” vs. Bu yüzden, bazı araştırmacılar tipolojik açıdan ekleri incelediğinde, Çince’nin sözcük oluşumunda, hem tipik bir kök hem de tipik bir ek özeliği arasında çok sayıda dil bilgisi öğeleri ve bunların birçok aşamalarının olduğunu ortaya çıkarmışlardır. İçlerinden “ekimsiler” önemli bir bölümdür. “Ekimsi” kavramının ileri sürülmesi, ekin tanımında karşılaşılan bazı zorlukları çözümlenmiştir.

2. Ekin ekleşme evresindeki özellikleri hakkında

Çince tipik bir yalınlayan dil olmasına rağmen, yakın çağa gelindiğinde, bazı sözcüklerin gerçek anlamlarını kaybederek ek biçimlerini olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Bir ekin oluşumunu, sözcüğün dilbilgiselleşme süreci olarak adlandırabiliriz. Buradaki dilbilgisel değişim geniş anlamda, sözcüğün sözcük anlamını yitirmesidir. Genellikle dildeki gerçek anlamlı sözcük değişerek anlamını kaybeder, bu da dil bilgisel işlevi olan bir birime dönüşüm sürecidir (dil bilgisel öge). Bir ekin dil bilgisel değişimindeki aşama özelliklerini iki bakımından inceleyebiliriz: 1. Bu ekin Çağdaş Çince’deki kullanım yöntemleri arasındaki farkın ne olduğu; 2. Eski kullanım yönteminin karşılaştırılmasında ne gibi yeni durumların ortaya çıktığı şeklinde inceleme yapılabilir. “Laoqi da Yan Jie”

kitabındaki eklerin analizi sırasında, “们men” ve “家jia”nın o dönemdeki yeni durumları ortaya çıkmış, ayrıca bazı kullanım yöntemlerinin de Çağdaş Çince’de artık olmadığı görülmüştür. Bu tür olgular, ekin değişimi ile Yuan Hanedanlığının sonu ve Ming Hanedanlığının başlangıcındaki aşamaların özelliklerini göstermektedir. Örneğin “们men” ekinin hayvan isimlerinden sonra kullanımı. “马们atlar” “头口们 hayvanların” kullanım yöntemi sadece Yuan Hanedanlığında görülmekte, ayrıca kullanım oranı da çok düşüktür. Çağdaş Çince’de de bu kullanım biçimi yoktur. “家jia”nın cümle sonunda rakam ve ölçü birimiyle birlikte kullanımı, o dönemde yeni bir yöntem olarak ortaya çıkmaktadır. “一个家 bir tane” ve “二十斤家 on kilo” kullanım şekli de Çağdaş Çince’de artık görülmemektedir.

3. Araştırmaya konu olan kitabın sınırları hakkında

“Laoqida Yan Jie” sadece Çince öğrenen Korelilerin Koryo Hanedanlığı döneminde kullandığı bir ders kitabıdır. Kitabın tamamı diyalog tarzında yazılmıştır. Birkaç Koreli işadammının Çin’e gelerek ticaret yapması, yolculukları sırasında bir Çinli işadammıyla karşılaşmaları, birlikte yolculuk etme deneyimleri ve Pekin’deki ticaret faaliyetlerinin bütün süreci kitapta işlenmiştir. Kitabın içeriği seyahat, ticaret, anlaşmalar ve yemek davetleri gibi konuları kapsamaktadır. Bütün kitap konuşma dili kullanılarak yazılmıştır. Yuan, Ming, Qing döneminde kuzey Çincesi’nin en doğrudan araştırılabileceği bir kaynaktır. Bu kaynaktan, bazı eklerin başlıca kullanım yöntemlerini gözlemleyebilmekteyiz. Fakat kitap, kısalığına ve içeriğine bağlı olarak aynı dönemlerdeki bazı kullanım yöntemlerini içermemektedir. Yuan Hanedanlığının sonu ve Ming Hanedanlığının başlangıç dönemindeki eklerin kullanım biçimlerinin tamamını yansıtmamaktadır. Örneğin: “kişi zamirleri+家” kullanım yöntemi kitapta sadece 4 kere “自家: kendi” şeklinde geçmektedir. O dönemdeki yaygın kullanımı olan “咱家ben”, “我家ben”, “孤家eskiden hükümdarın kendisine hitap ederken kullandığı “ben” anlamındadır”, “依家ben” gibi biçimlerin hiç birine rastlanılmamıştır. Bunun dışında “sen” ve “o” kişi zamirlerini ifade eden “你家”, “他家” kullanımlarıyla da karşılaşılmamıştır.

KAYNAKÇA

- Chu, Fuxia 褚福侠, “Yuanqu Zhong Ciwei Jia De Yongfa 元曲中词尾“家”的用法”, Qilu Xuekan, Sayı: (1), Shangdong, 2007.
- Feng, Chuntain 冯春田, “Jindai Hanyu Yufa Yanjiu 近代汉语语法研究”, Shandong Jiaoyu Chubanshe, Jinan, 2000.
- Jiang, Shaoyu 蒋绍愚 ve Cao, Guangshun 曹广顺, “Jindai Hanyu Yufa Shi Yanjiu Zongshu 近代汉语语法史研究综述”, Shangwu Yinshuguan, Beijing, 2005.
- “Laoqida Yan Jie Pu Tong Shi Yan Jie 《老乞大谚解朴通事谚解》”, Taiwan Lian Jing Chubanshe, Taibei, 1978.
- Li, Taizhu 李泰洙, “Laoqida Sizhong Banben Yanjiu 《老乞大》四种版本语言研究”, Yuwen Chubanshe, Beijing, 2003.
- Sun, Xixin 孙锡信, “Hanyu Lishi Yufa Yaolue 汉语历史语法要略”, Fudan Daxue Chubanshe, Shanghai, 1992.
- Wang, Li 王力, “Hanyu Shi Gao 汉语史稿”, Zhonghua Shuju, Beijing, 2004.
- Wang, Yunlu 王云路 ve Guo, Ying 郭颖, “Shishuo Gu Hanyu Zhong De Cizhui Jia 试说古汉语中的词缀‘家’”, Gu Hanyu Yanjiu, Sayı: (1), Hunan, 2005.
- Wang, Yunlu 王云路, “Cong Tangwudai Yuyan Cidian Kan Fujia Shi Goucifa Zai Zhong Jingu Hanyu Zhong De Diwei 从《唐五代语言词典》看附加式构词法在中近古汉语中的地位”, Gu Hanyu Yanjiu, Sayı: (2), Hunan, 2001.
- Xia, Fengmei 夏凤梅, “Laoqida Sizhong Banben Cihui Bijiao Yanjiu 《老乞大》四种版本词汇比较研究”, Zhejiang Daxue, Hangzhou, 2005.